

■ วันเพ็ญ แก้วสุภา
wanpen@nationgroup.com

วิกฤติกำลังคนทั้งในเชิง “ปริมาณ” และ “คุณภาพ” เป็นปัญหาที่ภาคธุรกิจต้องกุมขมับกันมาเป็นเวลากว่า 3 ปี และนับวันปัญหานี้จะทวีความรุนแรงขึ้น

เมื่อคนที่เข้าสู่ตลาดแรงงาน “ไม่ตรงใจ” นายจ้าง ขาดทักษะวิชาชีพที่จำเป็นในการทำงาน นำมาซึ่ง “ต้นทุน” ทางเศรษฐกิจทั้ง “เวลา” และ “เงิน” ในการอบรมและพัฒนา กว่าที่จะ “เริ่มงาน” ได้ตามที่ต้องการ

ประเด็นต่างๆ ที่ (คาดว่า) จะเป็นปัญหา ทั้งในมิติของ “ผู้ใช้” ซึ่งเป็นองค์กรธุรกิจ และมิติของ “ผู้ผลิต” สถาบันการศึกษา ต่างก็ถูกหยิบยกขึ้นมาพูดถึงอย่างต่อเนื่องในหลายๆ เวทีสำคัญ ล่าสุดในงานเสวนา วาระประเทศไทย : การศึกษากับความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ จัดโดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ สะท้อนให้เห็นถึงความพยายามในการ “ปลดล็อก” การผลิตคนในสายอาชีววะ ไว้อย่างน่าสนใจ

“คำนิยม-คำตอบแทน-เปิดช่องต่อปริญญาตรี-ทวิภาคี” เป็น 4 แนวทางที่คาดกันว่าจะ “คลาย” วิกฤติตัวเลขผู้เรียนต่อสายอาชีวศึกษาที่ถดถอยติดต่อกันเป็นเวลา 5 ปีลงได้

สาธิต พุทธิชัยรงค์

จิรเดช อุทัยรัตน์

“จ่ายสูง ไม่แคร์ไบบปริญา”

ที่ผ่านมา หากไม่นับเรื่องค่านิยม เรียน อาชีวะทำงานหนัก มือเปื้อน เรียนปริญญา ทำงานสบายในห้องแอร์แล้ว “คำตอบแทน” นับเป็นโจทย์ใหญ่ที่ผู้ปกครองและผู้เรียน ต่างก็มองผ่าน และเลือกที่จะตัดสินใจให้ลูก

และบุตรหลานไม่เลือก เรียนในสายนี้ ยิ่งเกณฑ์ใหม่ จำตอบแทน เริ่มต้น ของผู้ที่จบ ปริญญาตรีอยู่ ที่ 15,000 บาท

ก็ยังทำให้แรงจูงใจดึงดูดคนเข้าเรียนในสาย อาชีวะตึบตันมากยิ่งขึ้น

ผู้ประกอบการภาคธุรกิจต่างเล็ง เห็นถึงปัญหานี้ พร้อมกับเร่งหาแนวทาง “ปลดล็อก” ซึ่งก็เริ่มต้นแล้วกับธุรกิจในกลุ่มหอการค้าไทย อย่าง มิตรผล ที่เริ่ม ทำมาตรฐาน Competency เพื่ออิงเป็น มาตรฐานในการจ่ายค่าตอบแทนให้กับ “คน” สายอาชีวะ โดยไม่สนใจว่าจบปริญญามากี่ใบ ก็ตาม

“ที่ผ่านมาธุรกิจประสบปัญหามาก กับคนที่เข้าสู่อุตสาหกรรม ทั้งทักษะ ในการทำงาน คุณภาพของการทำงาน ทำให้ แต่ละปีมีต้นทุนในการสรรหาและพัฒนาที่ ต้องอบรมค่อนข้างมาก” ดร.จิรเดช

อัครวิสต์ ประธานกรรมการการ ศึกษา หอการค้าไทย และ กรรมการบริหาร บริษัท มิตรผล จำกัด กล่าว สิ่งที่มาศ ธุรกิจเริ่มทำก็คือ มิตรผล ได้ร่วมกับ กับ สำนักงาน คณะกรรมการการ อาชีวศึกษา

(สอศ.) พัฒนาหลักสูตร ทวิภาคีสำหรับสถาบัน

อาชีวศึกษา เมื่อสำเร็จการศึกษา

แล้วนักศึกษาจะได้รับวุฒิบัตรสำหรับ ผู้ผ่านการประเมินมาตรฐานวิชาชีพ วุฒิบัตร จากกลุ่มมิตรผล และหอการค้าไทย- เยอรมัน

ซึ่งหากพัฒนาความสามารถได้ตาม มาตรฐานวิชาชีพที่กำหนดไว้ ค่าตอบแทน หรือ สวัสดิการที่ได้รับจะเทียบได้กับ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือใน

ถาวร ชลัษเฐียร

บางสาขาที่เป็นที่ต้องการ ดร.จิรเดช บอก เช่น การซ่อมบำรุง การเกษตรไร้อ้อย ฯลฯ และมีประสบการณ์อาจได้รับค่าตอบแทนที่สูง หรือจ่ายสูงกว่าผู้ที่จบปริญญาด้วยซ้ำ วันนี้ มิตรผล เริ่มต้นแล้ว ซึ่งก็เป็น โมเดลที่ธุรกิจในกลุ่มสมาชิกหอการค้าไทย เริ่มสนใจที่จะเอาแนวทางของการยืดเอา ความสามารถมาใช้กำหนดค่าตอบแทน มากกว่าที่จะยึดติดกับใบปริญญา หรือ วุฒิการศึกษาเพียงอย่างเดียว ทั้งนี้ ที่ผ่านมา

คณะกรรมการการอาชีวศึกษา (กอศ.) กำหนดคุณภาพของ คนที่จบอาชีวะเอาไว้ ตามแนวทางของ Competency เบื้องต้น กำหนดให้มีใบรับรอง อย่างน้อย 3 แบบ ได้แก่ ใบรับรองคุณวุฒิการศึกษา

แบบที่สองใบรับรองทักษะทางอาชีพ และ ใบรับรองของภาคเอกชน เรียกว่า เอกชน เริ่มปรับเกณฑ์ ค่าตอบแทน โดยพิจารณาจากใบรับรอง โดยจะบวกเงินเดือนเพิ่มให้ไม่ใช่วุฒิการศึกษา อย่างเดียว

‘ทวิภาคี’ สร้าง ‘คนเก่งงาน’

ตัวเลขของผู้ที่เรียนจบระดับ ปวช.

ราว 2 แสนคน แต่เข้าสู่ตลาด

แรงงาน เพียง 25%

ขณะที่ ผู้ที่เรียนจบ

ระดับ ปวส. เป็น

หลักแสน แต่เข้าสู่

ตลาดแรงงานไม่ถึงครึ่ง

ยังไม่รวมกรณีของ

สัดส่วนที่เดินเข้าสู่ ตลาดแรงงาน

วันนี้ มาตรฐานวิชาชีพ สำคัญกว่า ปริญญา

แต่ยังเกิดคำถามในเรื่องของ “คุณภาพ” ทำให้ที่พูดแล้วเหลือ “คนเก่ง” “คนทำงาน เป็น” เข้ามาสร้างมูลค่าในระบบธุรกิจได้ใน สัดส่วนที่น้อยในแต่ละปี

การยกเอาระบบการเรียนแบบ “ทวิภาคี” เข้ามาใช้เพื่อสร้าง “คุณค่า” ให้ กับผลผลิต (คน) ที่เดินออกจากระบบการศึกษาเมื่อเรียนจบ เริ่มได้รับการตอบย่ำว่า เดินมา “ถูกทาง” แล้ว

ถาวร ชลัษเฐียร รองประธานสภา อุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กล่าวว่า ที่ ผ่านมาการเรียนและฝึกคนไปพร้อมกัน ในรูปแบบ “สหกิจศึกษา” ที่กำหนดให้มี ระยะเวลาประมาณ 4 เดือนเท่านั้น ซึ่งภาค ธุรกิจมองว่าในช่วงเวลาดังกล่าว ยังเป็น เพียงระยะเวลาสั้นๆ และผู้ที่ฝึกงานจะไม่ได้ รับประโยชน์อย่างเต็มที่

“ที่เหมาะสม ควรเป็นการลงทำงานจริง ในสถานประกอบการอย่างน้อยต้อง 2 เทอม หรือ 1 ปี เพื่อให้ได้เรียนรู้กระบวนการ ทำงานได้ในทุกขั้นตอน หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง และสถาบันการศึกษาต้องเริ่มคิด กันใหม่ เราว่าต้องการคนที่แท้จริง รู้จริง

เข้าไปทำงาน ก็ผลิตคนให้ได้ตามที่ต้องการ
นี้ สำหรับผมแล้ว การเรียนปริญญาเป็นการ
เรียนแบบเสมือนจริง ไม่ได้เป็นการเรียนจาก
สภาพจริงของธุรกิจ ทำให้เมื่อจบแล้วจะ
พบว่าทำงานไม่ได้"

สิ่งที่อยากจะเสนอแนะก็คือ ระบบ
การศึกษาต้องสร้างคนที่มีจริงออกสู่ตลาด
ซึ่งในส่วนนี้ทาง สมาอุตสาหกรรมแห่ง
ประเทศไทย อยู่ระหว่างหารือกับสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อหาโมเดล
หรือรูปแบบการเรียนที่เหมาะสมกับสาย
อาชีวะ

"อยากเห็น การเรียนอาชีวะ สร้าง
คนเก่ง ที่ทำงานแบบรู้จริง
คลั่งไคล้ในสิ่งที่ตัวเองทำ
ยกตัวอย่าง

คนสวีตเซอร์แลนด์ ออกแบบและผลิต
นาฬิกาด้วยมือจนถึงขาย ทำในสิ่งที่รักนี้
ตั้งแต่ต้นจนถึงเป็นสินค้าจนได้รับการ
ยอมรับไปทั่วโลก" ถาวร กล่าว และว่า วันนี้
ระบบอาชีวศึกษา จะอ้างอิงทั้งระบบประเทศ
เยอรมนี และญี่ปุ่น ซึ่งทั้งสองระบบมีข้อดี
และข้อด้อยที่ต้องศึกษา เพื่อนำมาปรับใช้ให้
เหมาะสมกับการเรียนในไทย

เปิดห้องเรียนต่อปริญญาตรี

ค่านิยม ในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน
ในสายอาชีวศึกษาที่ส่วนใหญ่มองว่าศักดิ์ศรี
ด้อยกว่า การเรียนเพื่อคว้าปริญญามาครอง
ส่วนนี้อาจแก้ได้ด้วย การ "ต่อท่อ" ให้
คนที่เรียนอาชีวะเชื่อมโยงหลักสูตรการเรียน
ในระดับมหาวิทยาลัย เช่น ราชมนฑล เพื่อ
สร้างโอกาสใหม่ๆ ให้กับผู้เรียน

ดร.สาริต พุทธิชัยยงค์ อธิการบดี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
กล่าวว่า หากมองถึงตัวเลขของผู้เรียนใน
สายสามัญที่มากกว่า การเลือกเรียนในระดับ
ปวช. ในสัดส่วน 67: 33 ทำอย่างไรจึงจะ
เปลี่ยนสัดส่วนของทั้งสองฝั่งให้อยู่ในระดับ
ที่เหมาะสม เพราะในขณะนี้เศรษฐกิจของ
ประเทศต้องการกำลังคนอาชีวะเข้ามาขับเคลื่อน
แต่ตัวเลขของผู้เรียนยังมีอยู่น้อย

"การเรียน ปวส.เริ่มลดลง เพราะ
พ่อแม่ต้องการให้เรียนต่อปริญญาตรี ซึ่งใน
ความเป็นจริงวันนี้ มาตรฐานวิชาชีพ
สำคัญกว่า ปริญญาแล้ว" M